

Monumentnummer*: 520995

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82752/174

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Nieuwe Pekela	Pekela	Groningen					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Jan Oldenburgerstraat E	20 A	A		9663 RS	Nieuwe Pekela		
Jan Oldenburgerstraat E	20 B	B		9663 RS	Nieuwe Pekela		
Jan Oldenburgerstraat E	20 C	C		9663 RS	Nieuwe Pekela		
Jan Oldenburgerstraat E	20 D	D		9663 RS	Nieuwe Pekela		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Nieuwe Pekela	H			483
Nieuwe Pekela	H			485
Nieuwe Pekela	H			1351
Nieuwe Pekela	H			480
Nieuwe Pekela	H			479
Nieuwe Pekela	H			481

Omschrijving**

Inleiding

MARECHAUSSEKAZERNE met aangebouwde SCHUREN op U-vormige plattegrond ontworpen in 1936 door gemeente-architect J. Tuinhof in een regionale variant van de Amsterdamse Schoolstijl. In de korte vleugel aan de voorzijde zaten twee woningen, in de lange vleugel een kamer voor een ongehuwde, een bureau met cellen en stallen. De twee korte vleugels worden aan de noordzijde middels een lange muur met elkaar verbonden, waardoor een gesloten binnenterrein ontstaat. In 1986 is de lange vleugel aan de zuidzijde verbouwd tot bureau voor de rijkspolitie. In 1993 is het pand verkocht aan particulieren en werd het politiebureau verbouwd

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tot twee woningen. In totaal bevinden zich nu vier woningen in de kazerne. De roedenverdeling in de vensters is bijna geheel verdwenen.

De kazerne is gelegen aan het lint langs het Pekeler Hoofddiep en wordt aan de voorzijde van de openbare weg gescheiden door een eenvoudige uit 1936 stammende ERFAFSCHIEDING. De erfafscheiding is opgebouwd uit bruinbakstenen pijlers waartussen een bruinbakstenen muurtje afgedekt met gele baksteen waarop ijzeren T-profielen.

Omschrijving

De MARECHAUSSEKAZERNE op U-vormige plattegrond bestaat uit een korte vleugel aan de voorzijde (oostgevel), een lange vleugel aan de zuidzijde en vijf SCHUREN in de korte vleugel aan de westzijde. De korte vleugels worden aan de noordzijde middels een gemetselde muur met elkaar verbonden.

De één verdieping hoge, deels onderkelderde MARECHAUSSEKAZERNE is opgetrokken in een geelbruine baksteen op een trasraam van bruine baksteen. Het pand is opgebouwd uit diverse volumes die in hoogte verschillen en worden gedekt door zadeldaken waarop oranje gotische pannen; vijf gemetselde nokschoorstenen en twee hoge gemetselde schoorstenen; verspringende overkragende houten goot; beschoten dakkapel onder plat overkragend dak met vier tweedelige vensters aan de oost-, zuid- en westzijde en een niet-originele dakkapel aan de zuidzijde. De gevels worden geleed door liggende en staande vensters onder rollaag.

In de topgevel met verspringende gootlijst aan de linkerzijde van de voorgevel (oostzijde) twee driehoekige erkers met aan de voorzijde een liggend en aan de zijkant een tweedelig venster; op de linker hoek een gemetselde langgerekte halfronde bloembak; op de rechter hoek een hoge gemetselde schoorsteen gedecoreerd met uitkragende betonelementen, die is doorgetrokken in de gevelwand. In de top een samengesteld driedelig venster waarboven een staand venster; vlaggenstokhouder. In het symmetrische naar voren springende rechter geveldeel centraal twee entrees, die bestaan uit halfronde gladde houten deuren met drieruits venster omlijst met bruine baksteen; aan weerszijden een uitkragend betonelement; gemetselde stoep. Tussen de beide deuren twee staande drieruits vensters. Aan weerszijden van de deuren een driezijdige erker met aan de voorzijde een liggend en aan de zijkanten een tweedelig venster; aan weerszijden van de erker een gemetselde bloembak.

De entree naar het oude bureau (nu woning) bevindt zich in het terugspringende rechter geveldeel van de zuidgevel. De entree bestaat uit een niet-originele halfronde deur omlijst met bruine baksteen; aan de rechterzijde een uitkragend betonelement; vernieuwde twee treden hoge stoep met aan weerszijden een niet-origineel muurtje. Rechts van de entree een liggend venster met tweedelig zijlicht.

In het naar voren springende boven de gootlijst doorgetrokken platte geveldeel (bureau) op de rechter hoek twee liggende driedelige vensters; de linker hoek wordt geaccentueerd door een hoge gemetselde schoorsteen die in de gevelwand is doorgetrokken. In het geveldeel links van het platte geveldeel bevindt zich de entree voor de woning van de ongehuwde (nu woning), een liggend venster met tweedelige zijlichten en een liggend venster met tweedelig zijlicht. De inpandige entree bestaat uit een niet-originele deur met zijlichten waarvoor een twee treden hoge gemetselde stoep met links een brievenbus. In het linker geveldeel onder afgeplat schilddak oorspronkelijk stallen) een niet-originele entree.

In de achtergevel (westzijde) van de stallen een niet-originele deur en raam; in de top een tweedelig venster. In de achtergevel van de korte vleugel aan de linkerzijde aan weerszijden twee dubbele openslaande houten deuren waarin glas met zij- en bovenlichten waartussen een houten deur met zij- en bovenlicht en een niet-originele deur met zij- en bovenlicht en twee gemetselde koekoeken

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met liggend keldervenster. In de achtergevel van de topgevel aan de rechterzijde een tweedelig drieruits venster en een staand venster.

In de noordgevel van de lange vleugel in het hoge volume aan de linkerzijde drie tweedelige tweeruits vensters. Tegen dit volume bevindt zich een platte aanbouw waarin een houten paneeldeur met glas en twee tweeruits vensters; aan de rechterzijde een tweeruits bovenlicht. In het volume aan de rechterzijde van de lange vleugel centraal een dubbele houten deur met tweedelig tweeruits bovenlicht met aan weerszijden een tweedelig tweeruits venster.

De vijf aangebouwde SCHUREN met centraal een doorgang zijn gelegen aan de achterzijde van de kazerne en zijn opgetrokken in rode baksteen op een trasraam van gesinterde baksteen en worden gedekt door een plat dak met overkragende houten goot.

In de oostgevel drie houten schuurdeuren waarin glas, één niet-originele deur, een niet-originele houten aanbouw, vier tweeruits vensters onder rollaag en een doorgang onder een betonlatei.

In de westgevel (achtergevel) niet-originele garagedeuren, een doorgang en een houten deur waarin glas, alle onder rollaag.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: in het bureau het houten wachtbankje en de brievenbus.

Waardering

Marechausseekazerne met aangebouwde schuren en erfafscheiding van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een marechausseekazerne uit 1936 in de provincie Groningen in een regionale Amsterdamse Schoolstijl
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de zeldzaamheidswaarde in de provincie Groningen
- vanwege de opvallende ligging aan het lint langs het Pekeler Hoofddiep

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Kazerne